

సభాపర్వం - ధర్మసారం

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం, శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్, సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

స త్వం మాం పాహి దేవేశ లక్ష్మీశ గరుడధ్వజ ।
సర్వాపత్తివినాశాయ ప్రసన్నో భవ సర్వదా ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

కృష్ణాయ యాదవేంద్రాయ, జ్ఞానముద్రాయ యోగినే ।
నాథాయ రుక్మిణీశాయ, నమో వేదాంతవేదినే ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

కృష్ణద్వైపాయనం వ్యాసం, సర్వలోకహితే రతమ్ ।
వేదాబ్జభాస్కరం వందే, శమాదినిలయం మునిమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి -
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషామ్,
ఆస్తికమహాజనానాం, ఆధివ్యాధి, నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం,
విషూచికేత్యాది, క్రిమిజనిత, సమస్త దుష్ప్రభావ, నిర్మూలన ద్వారా, సకల
శ్రేయోఽభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థఫలసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మ-
ప్రతికూలతా పరిహారార్థం, గోసంరక్షణార్థం, జ్ఞాన-భక్తి-వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, సభాపర్వణి, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యానపురస్సరం,
అష్టాత్రింశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణీ నమః

అథ శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత అర్షాభిహారణపర్వణి

అష్టాత్రింశోఽ ధ్యాయః

భీష్మ ఉవాచ

చతుర్దశ వనే తప్త్యా తపో వర్షాణి భారత ।
రూపిణీ యస్య పార్శ్వస్థా సీతేత్యభిహితా జనైః ।
పూర్వోచితత్వాత్ సా లక్ష్మీః భర్తారమనుగచ్ఛతి ॥ 38-263 ॥

జనస్థానే వసన్ కార్యం త్రిదశానాం చకార సః ॥ 38-264 ॥

మారీచం దూషణం హత్వా ఖరం త్రిశిరసం తథా ।
చతుర్దశ సహస్రాణి రక్షసాం ఘోరకర్మణామ్ ।
జఘాన రామో ధర్మాత్మా ప్రజానాం హితకామ్యయా ॥ 38-265 ॥

విరాధం చ కబంధం చ రాక్షసా క్రూరకర్మిణౌ ।
జఘాన చ తదా రామః గంధర్వౌ శాపవిక్షతౌ ॥ 38-266 ॥

స రావణస్య భగినీ నాసాచ్ఛేదం చకార హ ।
భార్యావియోగం తం ప్రాప్య మృగయన్ వ్యచరద్వనమ్ ॥ 38-267 ॥

తతస్తమృప్యమూకం స గత్వా పంపామతీత్య చ ।
సుగ్రీవం మారుతిం దృష్ట్వా చక్రే మైత్రీం తయోః స వై ॥ 38-268 ॥

అథ గత్వా స కిష్కింధాం సుగ్రీవేణ తదా సహ ।
నిహత్య వాలినం యుద్ధే వానరేంద్రం మహాబలం ॥ 38-269 ॥

అభ్యషించత్తదా రామః సుగ్రీవం వానరేశ్వరం ।
తతస్స వీర్యవాన్ రాజన్ త్వరయన్ వై సముత్సుకః ।
విచిత్య వాయుపుత్రేణ లంకాదేశం నివేదితమ్ ॥ 38-270 ॥

సేతుం బద్ధ్వా సముద్రస్య వానరైస్సహితస్తదా ।
సీతాయాః పదమన్విచ్ఛన్ రామో లంకాం వివేశ హ ॥ 38-271 ॥

దేవోరగగణానాం హి యక్షరాక్షసపక్షిణాం ।
తత్రావధ్యం రాక్షసేంద్రం రావణం యుధి దుర్జయమ్ ।

యుక్తం రాక్షసకోటిభిః భిన్నాంజనచయోపమమ్ ॥ 38-272 ॥

దుర్నిరీక్ష్యం సురగణైః వరదానేన దర్పితమ్ ।

జఘాన సచివైస్సార్థం సాన్వయం రావణం రణే ।

త్రైలోక్యకంటకం వీరం మహాకాయం మహాబలం ॥ 38-273 ॥

రావణం సగణం హత్వా రామో భూతపతిః పురా ॥ 38-274 ॥

లంకాయాం తం మహాత్మానం రాక్షసేంద్రం విభీషణం ।

అభిషిచ్య చ తత్రైవ అమరత్వం దదౌ తదా ॥ 38-275 ॥

ఆరుహ్య పుష్పకం రామః సీతామాదాయ పాండవ ।

సబలస్వపురం గత్వా ధర్మరాజ్యమపాలయత్ ॥ 38-276 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత అర్థాభిహారణపర్వణి

అష్టాత్రింశాధ్యాయే చతుర్దశశ్లోకాః

సుభాషితమ్

సర్వ దేవాత్మకః ప్రాణః సర్వదేవమయో విభుః ।

వాసుదేవానుగో నిత్యం తథా విష్ణువశే స్థితః ॥

వాసుదేవ ప్రతీపం తు న శృణోతి న పశ్యతి ।

దేవాః ప్రతీపం కుర్వన్తి రుద్రేంద్రాద్యాస్సురేశ్వరాః ॥

ప్రతీపం క్వాపి కురుతే న ప్రాణస్సర్వగోచరః ।

తస్మాత్ప్రాణో మహావిష్ణోః బలమాహుర్మనీషిణః ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి

ణోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్రార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం
న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం
లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

